Budapest, 1892. április 22-én. Jüdisches Volksblatt. II. évfolyam 47. sz.

יידישעס פאָלקסבלאַטט.

אונפּארטייאישעס אָרגאַן פיר פּאָליטיק אונד יידישע אינטערעססען.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
פרענומעראַציאָנס-פרייז דעם בלאַטטעס:
פיר עסטערייך-אונגארן:
גאנציאָהריג 8 גולד, האלביאָהריג 4 גולד, פיערטעליאָהריג 2 גולד.
פיר דאס אויסלאנד:
גאנציאָהריג 10 גולד, האלביאָהריג 5 גולד, פיערטעליאָהריג 2 גולד. 50 קר.

פרענומעראַציאָנסגעלדער, זאָ וויא אללע זענדונגען
זינד צו ריכטען אן
דיא רעדאקציאָן דעס
„יידישעס פאָלקסבלאַטט"
בודאפעסט, וואורמהאָף.

Megjelenik hetenkint 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken.
ערשיינט דרייםאל וועכענטליך: מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פרייטאג.
אנצייגען אונד קאָנקורזע פאָן געמיינדען ווערדען ביללינגסט בערעכנעט.
רעדאקציאָן אונד עקספעדיציאָן: בודאפעסט, וואורמהאָף.

צווייטער יאהרגאנג, נוממער 47
Felelős szerkesztő: DORNBUSCH MÓR.
הערויסגעבער אונד רעדאקטער: מ' דאָרנבוש.
בודאפעסט פרייטאג כ"ה ניסן תרנ"ב.

דיעיעניגען הערען אבאָננענטען, דערען פּראָנומעראציאָן אבגעלויפען איזט, ווערדען אום ערנייערונג דערזעלבען ערזוכט, דאמיט קיינע אונטערברעכונג אין דער צוזענדונג דעס בלאַטטעס אן איהרע אדרעססע איינטרעטע.

וויר מאכען דיא געעהרטען הערען אבאָננענטען, דערען פּראָנומעראציאָן צו ענדע איזט, זאָוויא דיא נייא איינטרעטענדען פּראָנומעראנטען דאראויף אויפמערקזאם, דאס זיא ביי דער איינצאהלונג דיא אין סעפּאראט-אבדרוקק ערשיענענען האָכאינטערעסאנטען ערצאָהלונגען „אריסטאָקראט אונד יודע" אונד „איין געמויפּטער יודע אם רוסישען קאיזערהאָפע" פאָן אונס בעאנשפּרוכען קאָננען. אויך פערלאנגען ווערדען דיעזע ביידען ראָמאנע יעדעם ביי איינצאהלונג דער פּראָנומעראציאָן זאָפאָרט צוגעשיקקט.

פּאָליטישע איבערזיכט.

— I. אויס דעם אונגארישען אבגעאָרדנעטענהויזע. —

אין דער געסטריגען זיטצונג זעטצטע דאס אבגעאָרדנעטענהויז דיא בעראטהונג דער איינצעלנען פּאָסטען דעס באָדשעטס פאָרט. צור פערהאנדלונג געלאנגטע דאס באָדשעט דעס מיניסטעריומס דעס איננערן. דער אבגעאָרדנעטע יוליוס ענדרעי פערלאנגטע מאסרעגעלן געגען דיא אים „אלפאָלד" וויטהענדען אנשטעקקענדען קראנקהייטען. פערנער פאָרדערטע ער דיא רעגיערונג אויף, דעם הויזע איין נייעס וואהל-געזעטץ פאָרצולעגען. דעפּוטירטער סעדערקעני היעלט איינע לאָנגערע רעדע, אין וועלכער ער דאס מיניסטעריום אנגריף. היעראויף שפּראך זייטענס דער נאַציאָנאל-פּארטייא דער אבגעאָרדנעטע דראקוליטש, דער דיא פּאָליטיק דעם פּארטהייא-פיהרערס, גראפען אפּפּאָני, פערהערליכטע. דיעזעם רעדנער ערוויעדערטע דער אבגעאָרדנעטע דרעשער אונטער גראָסעם ביי-פאלל דער רעכטען אונד הייפיגעם ווידערשפּרוך דער לינקען. — הייטע ווירד דיא דעבאטטע פאָרט-געזעטצט.

— II. רוסלאנד אונד בולגאריען. —

דער אין קאָנסטאנטינאָפּעל זייטענס דער דאָרטיגען רוסישען באָטשאפט פערהאפטעטע בולגארישע שטודענט קושעלעוו ווארדע אויף בעפעהל דעם סולטאנס אין פרייהייט געזעטצט. איבער דיא ערפאָלגטע פערהאפטונג ליעגען יעטצט אויספיהרליכע בעריכטע פאָר. קושעלעוו, דער זיך פערגעוואלטיגט זאה, שריע אום הילפע, וואָראויף איהם דער מונד מיט איינעם טאשענ-טוך פערשטאָפּפט ווארדע. דאדורך, דאס דער סולטאן דיא פרייאסבונג דעם אונשולדיג פערהאפטעטען פערפיגטע, האט ער זיך וואָהל דאס מיספאללען רוסלאנדס צוגעצאָגען, דאפיר האט ער אבער איינע בערוהיגונג בולגאריענס בעווירקט. — אין לאָנדאָנער רוססענפריינדליכעם בלאטט ערטהיילט רוסלאנד דען ראטה, דען פיינדען בולגאריענס זיינען שוטץ צו ענטציעהען. דער רוסישע באָטשאפטער אין קאָנסטאנטינאָפּעל, הערר פאָן נעלידאָפף, האט יעדאָך רונדוועגס ערקלאַרט, דאס רוסלאנד דען בולגארען-פיינדען זיינען שוטץ נימםערמעהר ענטציעהען ווערדע. „פירסט פערדינאנד (זאגטע נעלידאָפף געגען אָפּפּען) ווירד פאָן רוסלאנד ניעמאלס אנערקאננט ווערדען, וויל ער ראָמיש-קאטהאָליש איזט; ווירדע ער איינער אנדערען רעליגיאָן אנגעהאָרען, דאנן האטטע ער מעהר אויסזיכט אויף אנערקעננונג!" — מאן זיעהט, ביי רוסלאנד שפּיעלט אימםער אונד איבעראלל, ניכט נור דען יודען געגענאיבער, דער רעליגיאָזע פאנאטיזמוס דיא הויפּט-ראָללע.

— III. פינאנצ-פּאָליטיק אין איטאליען. —

איטאליען האטטע אין דען לעטצטען טאגען איינע מיניסטער-קריזע צו בעשטעהען, וועלכע גונמעהר געלאָזט איזט. דיא שטייער-קראפט איטאליענס איזט ערשאָפּפט, דא עס זיך אין גראָסע אויסגאבען געשטירצט האט, אום זיינע שטעללונג אלס גראָסמאכט אונד אלס מיטגליעד דעם דריי-בונדעס צו בעהויפּטען. אום דאס גלייכגעוויכט צווישען זיינען איינגאהמען אונד אויסגאבען הערצושטעללען, מוסטע עס, נאָך דעם פּראָגראממע זיינעס יידישען שטאטצקאנצלערס לוצאטטי, גראָסע שפּארזאמקייט אויף אללען געביעטען איבען. דער קריעגסמיניסטער פּעללו וואָללטע אבער פאָן איינער פערמינדערונג דער מיליטאר-אויסגאבען ניכטס וויסען, וועלכע דער פינאנצמיניסטער פאָרשלוג. דאראוס ענטשטאנד דיא מיניסטער-קריזע, וועלכע דיעזע וואָכע דאמיט ענדעטע, דאס דיא מיניסטער פּעללו אונד קאָלאָמבאָ אויס דעם אמטע שיעדען. צווישען דעם נייען פינאנצמיניסטער קאדאָליני אונד דעם קריעגסמיניסטער ריקאָטי קאם איינע איינינונג צו שטאנדע. לעטצטערער ערקלאַרטע נאמליך, דאס ער ביי דען פיר דאס קריעגסוועזען בעשטיממטען סוממען זאָ פיעל ערשפּארען צו קאָננען האָפּפע, אום פיר דיא בעדייטענדען קאָסטען דער נייא-בעוואפפנונג קיינע בעזאָנדערען סוממען פאָרדערן צו מיססען.

טאגעס-נייאיגקייטען.

(דאס איטאליענישע קאָניגספּאאר אין דייטשלאנד.) וויא אויס ראָם בעקאננטגעגעבען ווירד, בעגעבען זיך דער קאָניג אונד דיא קאָניגין פאָן איטאליען אים מאָנאט יוני נאָך בערלין, אום דעם דייטשען קאיזער-פּאארע איינען בעזוך אבצושטאטטען.

(דיא רעגיערונג דייטשלאנדס געגען דען אנטיסעמיטיסמוס.) דאס פריהערע אָרגאן ביסמארק'ס אונד יעטציגע לייב-בלאַטט קאפּריווי'ס, דיא „נאָרד-דייטשע אללגעמיינע צייטונג," טריטט פאסט טאַגליך געגען דען אנטיסעמיטיסמוס אויף. דיעזע צייטונג צייגט יעדאָך דאבייא, דאס זיא זעלבסט ניכט פאָן יעדעם פאָר-אורטהייל געגען דיא יודען פרייא איזט. זיא שרייבט נאַמליך, דאס דער ערסטע אנפאנג דער יודענפיינדליכען בעוועגונג אין דייטשלאנד בערעכטיגט געוועזען זייא; זיא בעדויערט נור, דאס מאן דען אנטיסעמיטיסמוס זאָ וויט טרייבע, אום פאָן דעמזעלבען

דיא אונטערשטיטצונג דער רעגיערונג אבהאַנגיג צו מאכען.

(דער בולגארישע מיניסטער-פּראַזידענט אירזיניג?) וויא איינעם היעזיגען בלאַטטע טעלעגראפירט ווירד, זאָלל דער בולגארישע מיניסטער-פּראַזידענט סטאמבולאָוו אירזיניג געוואָרדען זיין. אויף טעלעגראפישעס ערזוכען דעם פירסטען פערדינאנד זאָלל אויך בערייטס איין וויענער פּראָפעססאָר זיך אויף דעם וועגע נאָך זאָפיא בעפינדען, אום דען ערקראנקטען שטאאטסמאנן אין בעהאנדלונג צו בעהמען. — (ביי דעם אומשטאנדע, אלס סטאמבולאָוו שאָן זאָ פיעלע דראָה-בריעפע פאָן רוסישען אגענטען ערהאלטען האט, וואַרע עס קיין וואונדער, ווענן ער דעם פערפאָלגונגס-וואהנזינן פערפיעלע.)

(דער שטיפטער דעס „יידישען גימנאזיומס" אין בודאפעסט.) וויא וויר בערייטס געמעלדעט האבען, האט אנטאָן ריטטער פאָן פריישטאַדטלער דען בעטראג פאָן איינער האלבען מיללידאָן, אייגענטליך דיא וואַהרענד דעם צייטרוימעס פאָן 10 יאהרען זיך אנזאממעלנדען צינזען דיעזעס בעטראגעס, צור ערריכטונג איינעס יידישען גימנאזיומס אין בודאפעסט געשפּענדעט. דיעזע נאכריכט האט איבעראלל, וואָ מאן דען שפּענדער קעננט, גראָסעס אויפזעהען ערעגט, וויל דערזעלבע ניכט נור ניעמאלס אין זיינעם לעבען איינע וואָהלטהאט געאיבט האט, זאָנדערן אים געגענטהייל דעם וואָהלטהון שטעטס אַנגסטליך אויס דעם וועגע געגאנגען איזט. אנטאָן ריטטער פאָן פריישטאַדטלער איזט הייטע פאסט 80 יאהרע אלט אונד פערפיגט איבער איין פערמאָגען פאָן מעהר אלס צעהן מיללידאָנען גולדען. ווענדער אים פּריוואטען, נאָך פיעל וועניגער אים אָפפענטליכען לעבען האט דיעזער מיללידאָנאַר עטוואס געשפּענדעט. יא, ער האט זאָגאר מעהרערע אַרמע אנפערוואנדטע, דיא אין ענטבעהרונג שמאכטען אונד זיינער הילפע ניעמאלס טהיילהאפט געוואָרדען זינד. פאָר 20 יאהרען וואר פריישטאַדטלער עבענפאללס איין רייכער מאנן, אבער קיין מיללידאָנאַר; זיין פערמאָגען בעטרוג בלאָס הונדערטטויזענד גולדען. דיא מיללידאָנען שאפּפטע ער זיך ערסט ביי דער פאכטונג דער 10,000 יאָך אומפאססענדען פירסט עסטערהאזי'שען גיטער ביי קאפּאָשוואר. אלס פאָריגעס יאהר דער פאכט-פערטראג אבגעלויפען וואר, שטאנד דער פאַכטער אלס צעהנפאכער מיללידאָנאַר דא. ער האט גראָסע בעזיטצונגען אין טאָט-וואזשאָגי אונד אין סיגליגעט, מעהרערע פּאלאַסטע אין בודאפעסט אונד מיללידאָנען אין שטאאטס-פּאפּיערען. אין רעליגיאָזער בעציעהונג איזט הערר פאָן פריישטאַדטלער זעהר „פרייזיננינ". אָב ער נאָך יודע איזט, וויסס מאן ניכט גענויא; מאנכע בעהויפּטען, דאס ער זאממט זיינער פרויא צום כריסטליכען גלויבען איבערגעטרעטען זייא. זאָ פיעל אבער איזט געוויסס, דאס זיינע טאָכטער אן כריסטען פערהייראטהעט זינד. וואס דען מאנן אונטער זאָלכען אומשטאַנדען אויף זיינע אלטען טאגע צו איינער זאָ גראָסען שטיפטונג פיר איין יידישעס גימנאזיום פערנאנלאססט האבען

רונגען בעטראָגט 18.773,835 פֿל. בעצינליך דער פֿערווענדונג דעס 65,003 פֿל' בעטראגענדען רייגגעווינגס פראָפאָנירט דיא דירעקציאָן a) 17,760 פֿל' צור ערהאָהונג דעס דוביאָזען-רעזערוועפֿאָנדעס אויף 50,000 פֿל' צו פֿערווענדען, b) 18,312 פֿל' דעם קאַפּיטאלס-רעזערוועפֿאָנדע צו איבערווייזען, וועלכער היעדורך דיא האָהע פֿאָן 170,700 פֿל' עררייכט, ענדליך c) 28,930 פֿל' אויף נייע רעכנונג פֿאָרצוטראגען, אונד מאָטיווירט דיעזע אנטראָגע מיט דעם אונענטוועגטען בעשטרעבען, דורך רייכע דאָטירונג דער רעזערווען דיא אינגערע ערשטארקונג דעם אינשטיטוטס טהאטקראָפֿטיגסט צו פֿאָרדערן. דיא גענעראלפֿערזאממלונג גענעהמיגטע איינשטיממיג דיא בילאנץ אונד ערטהיילטע דער דירעקציאָן אונד דעם אויפֿזיכטס-ראטהע דאס אבסאָלוטאָריום. דער פּרעזידענט העדר פֿראנץ פֿ' בעניצקי אונד דיא אויסגעלאָזטען דירעקציאָנס-מיטגליעדער, דיא הערען דר' יוליוס באיש, אלעקסאנדער שטראססער, יוליוס פֿ' סאָקאָלי, דר' פֿיל טאפּפֿלער אונד שארל וואפלער, ווארדען איינשטיממיג ווידערגעוואָהלט. אין דען אויפֿזיכטסראטה ווארדען דיא הערען: נעזא קאָפּפֿעלי, אלבערט באָהן, דר' בעלא דאלנאָקי, עמיל לוביך אונד דר' יאָזעף ראָבישעק ווידער-אונד העדר דר' אמבראָז נעמעני נייגעוואָהלט. — דיא גענעראל-פֿערזאממלונג גענעהמיגטע שליעסליך דיא פֿאָן דער דירעקציאָן פּראָפּאָנירטע אָנדערונג דער שטאטוטען.

בריעפֿקאַסטען דער רעדאַקציאָן.

עהרוו' הערן אָבער-ראבבינער ליכטענשטיין אין סיל'-קראסנא: הערצליכען דאנק פֿיר איהרע גיטיגע אויפֿמערקזאמקייט אונד פֿיר איהרע פֿריינדליכען וואונשע! — „טרייער אבאָננענט" אין .K. N: וויר בעדויערן, איהנען אין געווינשטער אנגעלעגענהייט קיינע גענויע אויסקונפֿט ערטהיילען צו קאָננען, ווייל וויר דארין ניכט בעוואנדערט זינד. וויר האבען נאכגעפֿראגט אונד קאָננען נירגענדס בעשטיממטע אויפֿקלאָרונג ערהאלטען. — הערן ב' שטיינער אין רעדע: נאָך אים ליופֿע דיעזער וואָכע ווערדען מעהרערע הונדערט אדרעס-שלייפֿען געדרוקקט, וואָרונטער אויך דיא איהריגע. — הערן י' גרינפֿעלד אין קלויזענבורג: וויר קאָננען איהנען נור דאסיעניגע ווידערהאָלען, וואס וויר ערפֿאהרען האבען. דאס געזוך וואורדע אבגעוויעזען אונד יענער בעהאָרדע צוריקקגעשטעללט, דורך וועלכע עס איבערדייכט וואורדע. „דיא מאָטיווע נאכזועהען" קאנן מאן ניכט. — הערן ס' שטערן אין סאס-מאטהע: וויר האבען הערן גרין שאָן איינמאל דיא ביידען ראָמאנע צוגעשיקקט. צווייםאל קאָננען וויר דיעזעלבען ניעמאנדעם ליעפֿערן. דען אנפֿאנג דער ערצאָהלונג „אונזער ראָמישער הערדשאפֿט" האבען וויר לאָנגסט ניכט מעהר. — הערן י' שווארץ אין פֿ'-קינטשעש: וויר ווערדען נאכפֿראגען אונד איהנען נאָכסטענס אויסקונפֿט ערטהיילען. — הערן ה' הירש אין מאראָש-לודאש: איהרע אנווייזונג איזט אם שביעי של פסח היער איינגעטראָפֿפֿען, דאס געווינשטע קאָננטע דאהער ערסט היינטע עקספעדירט ווערדען. — הערן אינ' פראנק אין מאדיאראָש: „דער וואנדער-ראבבי" לאָנגסט פֿערגריפֿפֿען. דיא ביידען אנדערען ערצאָהלונגען געהען היינטע אן איהרע וו' אדרעססע אב. — הערן א' קרוים אין דיאל: עס פֿרייט אונס, דאס אונזער פסח-ארטיקעל „ווער איזט פֿרייא?" אללערזייטס זאָ בייפֿאָללינ אויפֿגענאָממען וואורדע. דערזעלבע שטאממט, וויא אללע ניכט אונטערצייכנעטען אויפֿזאָטצע, אויס דער פֿעדער דעס רעדאקטערס. — הערן דאוויד ראָבליטץ אין מאנדאָק: דא איהרע פּראָנומעראציאָן אם 15. דיעזעס מאָנאטס אבגעלויפֿען איזט אונד זיא אונס אָהנע יעדע בעמערקונג 5 גולדען צוגעזענדעט האבען, וואורדע איהרע פּראָנומעראציאָן, ענטשפרעכענד דיעזעם בעטראגע, ביז צום 1. דעצעמבער פֿאָרגעמערקט. — הערן ז' ליכט אין ערדאָהאָרוואטי: קיינע איינציגע רעדאקציאָן איבערנימםט דיא פֿעראנטוואָרטונג פֿיר דען אינהאלט דער אנגאָנסען. דיא אנדערע פֿאבריק קאנן יא דאס געגענטהייל אנגאָנסירען. ווענן זיא וויססען וואָללען, ווו עלבע 35 רבנים עס זינד, זאָ ווענדען זיא זיך געפֿאָללינגסט אן הערן מ' בעקק נאָך ער-מיהאליפֿאלווא, דעם אללין דיא פֿעראנטוואָרטונג פֿיר זיינע בעהויפּטונג צופֿאָללט. וויר אונזערערייטס מענגען אונס ניכט אין דיעזע זאכע. — הערן ה' גאָלדבערגער אין ראאב-סיגעט: עס וואר ניכט פֿאָן בעלאנג. דער בעטרעפֿפֿענדע האט אונס עטוואס ריין געשאָפֿטליכעס מיטגעטהיילט. — הערן י' קופּפֿער אין אב'-סאנטוי: בעסטען דאנק פֿיר דיא פֿריינדליכע אנערקעננונג! דיא „אָפֿפֿענען בריעפֿע" דעם קארצאגער רבי האבען וויר ניכט. ווענן וויר זיא אויך בעזאָססען, ווירדען וויר צור פֿערברייטונג דערזעלבען ניכטס בייטראגען. דיא בעזאָרגונג דיעזעס געשאָפֿטעס איבערלאססען וויר גערנע דעם אנדערן רעדאקטער. — הערן ס' רעכנאָ-ווויטץ אין אָטשאָד: איהרעם וואונשע ווירד ענטשפּראָכען. אים איבריגען פֿערטרעטען וויר דאס יידישע אינטערעססע נאָך אונזערעם איינענען גוטדינקען, אָהנע אונס פֿאָן יעמאנדעם עטוואס דרייגרעדען צו לאססען. וויר אכטען דיא איבערצייגונג איינעס יעדען איינצעלנען מענשען; וועלך קוריאָזעס מישמאש ווירדע אבער אונזער בלאטט ביעטען, ווענן וויר יעדעם איינצעלנען אבאָננענטען צו ליעבע איינמאל זאָ אונד דאנן וויעדער אנדערס שרייבען וואָללטען! — אבאָננענט אין נ'-פינצעהעלי: יענעם פֿאָן ניעמאנדעם געקאננטען בלאָטטכען וואָרע צו פֿיעל עהרע ערוויעזען, ווענן וויר עס אויך נור ערוואָהנען וואָללטען. פֿאָן דער אם שבת הגדול געהאלטענען דרשה איהרעם עהרוו' הערן ראבבינערס קאָננען וויר יעטצט ניכט מעהר נאָטיץ נעהמען. עס גערייכט אונס צור גענוגטהואונג, דאס דיא גייסטרייכע רעדע דען אין אונזערעם פסח-ארטיקעל פֿערטרעטענען אידעען ענטשפראך. שניהם לדבר א' נתכוונו. — הערן וויענער אין קופּאני: זעהר גערנע; וויר ביטטען יעדאָך, אונס דיא זאכע נאנין דייטליך קלארצולעגען, דענן וויר מיססען דאָך דיא אנגעלעגענהייט גענוי קעננען, ווענן וויר מיט אויסזיכט אויף ערפֿאָלג אינטערווענירען זאָללען.

לאָטטאָ-ציעהונג פֿאָם 16. אפּריל.

בודאפעסט	67	50	25	21	7
לינץ	31	80	25	22	83
טריעסט	2	6	27	1	86

וואארען-בעריכט.

געטריידע-געשאָפֿט פֿאָם 19. אפּריל.

דאס אויסגעבאָט אין ווייצען וואר הייטע גוט, דיא קויפֿלוסט בעשראָנקט — עס ווארדען 20,000 מעטער-צענטנער צו נאכשטעהענדען פּרייזען פערקויפֿט:

קילאָ	וויצען: באטשקאער		פעסטער ב'		טהייס		וויסענבורג	
	פּרייז פּער 100 קילאָגראמם							
75	9.10	8.95	9.05	8.90	9.10	8.95	9.10	8.95
76	9.25	9.05	9.20	9.—	9.25	9.05	9.25	9.05
77	9.35	9.15	9.30	9.10	9.35	9.15	9.35	9.15
78	9.45	9.25	9.40	9.20	9.45	9.25	9.45	9.25
79	9.50	9.30	9.45	9.25	9.50	9.30	9.50	9.30
80	9.55	9.40	9.50	9.35	9.55	9.40	9.55	9.40
81	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

קאָרן פֿאָן 8 גולד' 60 קר' ביז 8 גולד' 85 קר'.

גערסטע פֿוטטער פֿאָן 5 גולד' 75 קר' ביז 5 גולד' 95 קר'. ברעננער פֿאָן 6 גולד' 15 קר' ביז 6 גולד' 55 קר'. ברויער פֿאָן 6 גולד' 80 קר' ביז 8 גולד' — קר'.

האפֿער פֿאָן 5 גולד' 70 קר' ביז 6 גולד' 10 קר'.

קוקורוטץ פֿאָן 4 גולד' 95 קר' ביז 5 גולד' — קר'.

קאָהלרעפּס פֿאָן 12 גולד' 30 קר' ביז 12 גולד' 35 קר'.

הירזע פֿאָן 5 גולד' 65 קר' ביז 6 גולד'. — קר'.

פֿריהיאהרס-ווייצען: 9 גולד' 19 קר' ביז 9 גולד' 21 קר'.

הערבסט-ווייצען: 8 גולד' 39 קר' ביז 8 גולד' 41 קר'.

קוקורוטץ פער מאי-יוני: 4 גולד' 99 קר' ביז 5 גולד' 01 קר'.

פֿריהיאהרס-האפֿער: 5 גולד' 50 קר' ביז 5 גול' 55 קר'.

קלעע-זאאטען: לוצערנער אונגאריש נייא פֿל. 37 ביז 43.

לעקוואר: סלאוואָניש פֿל' 17.50 ביז 17 גולדען 75 קר'; סערביש — פֿל' — קר' ביז — גולד' — קר'.

האָניג: געלבער געלייטערטער פֿל' 37 ביז 38.

וואכס: ראָזענויער פֿל' 139 ביז 140.

שפּיריטוס: ראָה פֿל' 17.50 ביז —.18.

שפּיריטוס-פּרעססהעפֿע: פֿל' 20.50 ביז —.21.

שפּיריטוס ראפֿפֿינירט: פֿל' —.56 ביז 56.50.

וויענער שלאכטפיעה-מארקט פֿאָם 19. אפּריל.

דער אויפֿטריעב בעטרוג 3360 שטיק, אונד צוואר: 1448 אונגארישער, 716 גאליצישער אונד 1196 דייטשער ראססע. דארונטער 347 שטיק ביינדלפֿיעה. וויא שאָן זייט וואָכען בליעבען אויך דיעסמאל דיא פּרייזע מאטט. מאן בעצאהלטע: אונגארישע אָכסען צו פֿל' —.52 ביז פֿל' 63.50, גאליצישע צו פֿל —.52 ביז פֿל' —.60 דייטשע צו פֿל' —.53 ביז פֿל' 64.50 (אללעס פער 100 קילאָגראמם.)

וויין-עקסטראקט.

צור אויגענבליקקליכען ערציעלונג איינעס פֿאָרציגליכע געזונדעז וויינעס, וועלכער פֿאָם עכטען נאטורוויין ניכט צו אונטערשיידען איזט, עמפּפֿעהלע איך דיעזע בעוואָהרטע שפּעציאליטאט.

פּרייז פֿיר 2 קילא (אויסרייכענד צו 100 ליטער וויין) 5 פֿל' 50 קר. רעצעפּט ווירד גראטיס בייגעפּאקקט. פֿיר בעסטע ערפֿאָלג אונד געזונדעס פֿאבריקאט גאראנטירע איך.

שפּיריטוס-ערשפּארניסס

ערציעלט מאן דורך מיינע אונאיבערטראָפֿפֿענע פֿערשטאָרקונגס-עססענץ פֿיר בראננטוויינע; דיעזעלבע פֿערלייהט דען געטראָנקען איינען אנגענעהמען, שניידיגען געשמאק אונד איזט נור ביא מיר צו האבען. פּרייז פֿל' 3.50 פער קילאָ (אויף 600 ביז 1000 ליטער) אינקלוזיווע געברויכס-אנווייזונג. רייזליסטע פֿראנקאָ.

☞ אויסער דיעזען שפּעציאליטאטען אָפֿפֿערירע איך זאממטליכע עססענצען צור פֿאבריקאציאָן פֿאָן רום, קאָניאק, שליוואָוויטץ, טרעבער, גלעגער- אונד לאָנגערבראננט-וויין, זאָוויא אללער עקזיסטירענדען פֿיינען טאפֿעל-ליקאָרע אין הערפֿאָרראגענדער אונאיבערטראָפֿפֿענער קוואליטאָט. לייכטפֿאסליכע רעצעפּטע ווערדען גראטיס בייגעפּאקט

קארל פֿהיליפּפּ פּאָללאק

עססענצען-שפּעציאליטאָטען-פֿאבריק אין פּראג.

(פּראָטאָקאָללירטע פֿירמא זייט 1872.)

מאטטאָני'ס

עליזאבעטה-זאלצבאד

בודאפעסט (אָפֿען)

סאיזאָן פֿאָם 1. מאי ביז 30. סעפּטעמבער.

פֿאָן גלאָנצענדעם ערפֿאָלג ביא

פֿרויען-קראנקהייטען

אונד אונטערלייבס-ליידען.

אָרדינירענדער באדעארצט:

Dr. J. Bruck, Vigadó-tér Nr. 1.

(Assekuranz-Palais.)

געזונדע לאגע, ביללינע וואָהנונגען, גוטע רעסטויראציאָן. — רעגער אָמניבוס-פֿערקעהר מיט דער הויפּטשטאדט פֿאָן 5 אוהר מאָרגענס אנגעפֿאנגען פֿאָם פֿראנץ יאָזעפֿס-פּלאטץ.

EMANUEL BINÉTER

Grabstein-Niederlage

Budapest, Karlsring Nr. 9.

Filiale in Szolnok

עמפּפֿיעהלט זיין גראָסעס, רייך אסאָרטירטעס לאגער אויסשליעסליך פֿיר יודען מצבות אין גראָסטער אויסוואהל צו דען ביללינסטען פֿאבריקס-פּרייזען. פֿיר געדיעגענע ארבייט אונד פֿיינסטע פֿערגאָלדונג גאראנטירע.

איללוסטרירטע פּרייזקוראנטע פֿראנקאָ.

זאמסטאג אונד פֿייערטאג געשלאָססען.

Herausgeber und Redacteur: M· Dornbusch.

Budapest, 1892. Druck von Sam. Márkus, Dorotheagasse 6. (Wurmho

דער יונגע „מאגנאט" בעגאַנן זאָגאר, טראָטץ דעם פּראָטעסטעס דער עלטערן דעם מאַדכענס, אינס הויז צו קאָממען, אונד דער שלוסס וואר, דאסס דאס מאַדכען ענטשיעדען ערקלאַרטע, איהרען ברייטיגאם ניכט מעהר צו וואָללען, דא זיא דער הערר באראָן הייראַטהען ווערדע. דיא אָרדנונג דער פּיינליכען אנגעלעגענהייט נאהם דער באראָן זעלבסט אין דיא האנד. ער זעלבסט וואָללטע דעם יונגען אינזשעניער דען שטאנדפּונקט קלאר מאכען, אום איהם אויך דיא ברויט-געשענקע, וועלכע ער דעם מאַדכען געמאכט, צוריקקצושטעללען. ער שיען אללעס זעהר געשיקקט פֿעראנשטאלטעט צו האבען, דער אינזשעניער קאם ניכט מעהר אינ'ס הויז אונד פֿיר דען ערזאטץ דער שמוקק-געגענשטאַנדע זאָרגטע דער באראָן: ער בראכטע העלל שטראהלענדע ברילאנטען. דאס מאַדכען זאָללטע זיך טויפֿען אונד דאנן מיט דעם הערן באראָן פֿערלאָבט ווערדען. אבער פֿאָריגע וואָכע רייזטע דער הערר באראָן — „אונבעקאננט וואָהין" — אב. דיא נאכפֿאָרשונגען ערגאבען, דאס דער הערר באראָן איבערהויפּט קיינען שטאַנדיגען וואָהנ-אָרט האבע. גלייכצייטיג ערפֿוהר מאן אבער אויך, דאס ער דען ברויט-שמוקק דעם ברייטיגאם ניכט צוריקקגעשטעללט, זאָנדערן זעלבסט פֿערווערטהעט האבע, אונד דאס דיא שמוקקזאכען, וועלכע ער דעם מאַדכען געשענקט, זאממט אונד זאָנדערס פֿ א ל ש ווארען. נור אום איינען שקאנדאל צו פֿערמיידען, איזט ביזהער קיינע אנצייגע בייא דער פּאָליציא ערפֿאָלגט. דער יונגע אינשעניער אונד עקס-ברייטיגאם יעדאָך, וועלכער הייטע דיא געשיכטע אין איהרען איינצעלהייטען קעננט, ווילל דיא אנצייגע ערשטאטטען, אום זיינער געוועזענען ברויט איהרען „האָפֿ-מאכער" אין זיינעם פֿאָללען גלאנצע צו צייגען.

(מ י נ ד ל י כ ע ר פֿ ע ר ק ע ה ר צ ו ו י ש ע ן א י ר אָ פּ א א ו נ ד א מ ע ר י ק א.) וויא איינע אמעריקאנישע צייטונג בעריכטעט, בעפֿאסט זיך דער עלעקטראָ-טעכניקער ג ר א י אין ב אָ ס ט אָ ן יעטצט מיט דעם פלאנע, איינע טעלעפֿאָנישע פֿערבינדונג צווישען איראָפּא אונד אמעריקא הערצושטעללען. ווירד דיעזער פלאן פֿערווירקליכט, דאנן ווירד איראָפּא מיט אמעריקא מינדליך פֿערקעהרען קאָננען.

(מ י י כ ע ל מ אָ ר ד.) דער יידישע פֿליישהויער הערמאנן ש א מ אָ נ אָ וו י ט ש אין ר א ד וו א נ י (בייא אונגוואר), דער וועגען זיינעם רייכטהומס אונד געשעפֿטליכען גליקקעס פֿיעלע ניידער אונד פֿיינדע האטטע, ווארדע אם 14. דיעזעס מאָנאטס מייכלינגס ערמאָרדעט, וואָהרענד זיין 18-יאָהריגער זאָהן לעבענסגעפֿאָהרליך פֿערוואונדעט ווארדע. דער קוטשער דעם ערמאָרדעטען ווארדע, אלס דער טהיילנאהמע אן דעם מאָרדע פֿערדאַכטיג, אין האפֿט גענאָממען.

אויס דעם געריכטס-זאלע.

— איינע געריעבענע שווינדלערין. =

געסטערן בעגאנן פֿאָר דעם שוואורגעריכט אין ו ו י ע ן דיא פֿערהאנדלונג געגען דיא 34 יאהרע אלטע גאָווערנאנטע ראָזא מ א י ע ר, דיא זיך אלס אויסעראָרדענטליך ראפֿפֿינירטעס וועזען צייגט.

אלס פֿאָר איינינען יאהרען דער וויענער באנקיער אלפֿרעד פֿאָן ק ע נ ד ל ע ר, דער יעטצט נאָך וועגען בעטרוגעס אונד פֿעראונטרייאונג אים קערקער זיטצט, קאָנקורז אנזאגטע, שטאנד איהם ראָזא מאיער אלס ראטהגעבערין בייא. זיא פֿערזוכטע דאנן, איהם געלד צו ערפּרעססען, אונד אלס דיעזער פֿערזוך מיסלאנג, שיקקטע זיא אן דיא גלייביגער דעם באנקיערס בריעפֿע, אין וועלכען זיא שריעב, דאס דער באנקיער פֿאָן זיינעם פֿערמאָגען מעהרערע הונדערטטויזענד גולדען בייזייטע געשאפֿפֿט האבע. דיא אונטערזוכונג צייגטע, דאס דיעזע אנגאבע דער מאיער אויף וואהרהייט בערוהע, וואָרויף געגען קענדלער אונד געגען דיא מאיער דער פּראָצעסס איינגעלייטעט ווארדע.

דיא אנקלאגע געגען ראָזא מאיער לויטעט אויף פֿערברעכען דער פֿערלייםדונג אונד דעם בעטרוגעס. דערזעלבען איזט פֿאָלגענדעס צו ענטנעהמען:

באנקיער קענדלער לעבטע אויף זעהר גראָסעם פֿוסע. ער ליעס זיך אין עסקאָמפּט-געשאַפֿטע איין. אלס איינער זיינער געשאַפֿטס-פֿריינדע צאהלונגס-אונפֿאַהיג ווארדע, מוסטע קענדלער צור דעקקונג זיינער פֿאָרדערונגען איינען שטארק בעלאסטעטען וואלד-בעזיטץ אין קראָאציען — דיא הערדשאפֿט פּאקראץ, בוטש אונד קאמענסקאָ — איבערנעהמען. ער האָפֿפֿטע, דיעזען בעזיטץ אום איינע האָהע סוממע פֿערקויפֿען צו קאָננען; עס פֿאנד זיך אבער קיין קייפֿער. קענדלערס לאגע ווארדע איינע שוויעריגע אונד ער קאם אויף דען געדאנקען, איהם אנפֿערטרויטע געלדער אין דער האָהע פֿאָן 2 מילליאָנען גולדען אנצוגרייפֿען. דיא אנגעהאָריגען קענדלער'ס בעמיהטען זיך, מיט דען גלייביגערן איינען אויסגלייך הערבייצופֿיהרען אונד צאָגען דיא גאָווערנאנטע ראָזא מ א י ע ר אינס פֿערטרויען. דיעזע צייגטע זיך אלס פֿריינדין דער פֿאמיליע, בייטעטע דיעזעלבע יעדאָך שאַנדליך אויס. אלס בייא דיעזער פֿאמיליע ניכטס מעהר צו האָלען וואר, פֿערזוכטע דאס ראפֿפֿינירטע פֿרויענצימער, דיא גלייביגער קענדלערס אויסצובייטען.

ראָזא מאיער ווארדע אין איינעם קלאגענפֿורטער קלאָסטער אלס דיא טאָכטער איינעם ארצטעס ערצאָגען אונד מאכטע דיא פּריפֿונג אלס לעהרערין. אים יאהרע 1880 קאם זיא נאָך אונגארן אונד קניפּפֿטע מיט איינעם אינזשעניער, נאמענס בערנהארד, איין פֿערהאַלטניס אן. זיא געבאר איין מאַדכען, ערפּרעסטע פֿאָם אינזשעניער געלד, מאכטע איהם אָפֿפֿענטליכע שקאנדאלע, פֿערפֿאָלגטע איהן ביז נאָך דייטשלאנד, וואָ איהר געריכטליך איינע בעשטיממטע סוממע פֿיר דאס קינד צוגעשפּראָכען ווארדע. — דאנן זוכטע זיא איינען געוויססען מ א י ר ה אָ ל ט אין ר י י כ ע נ נ ו י א אויף. אויך מיט דיעזעם קניפּפֿטע זיא איין פֿערהאַלטניס אן. זיא געבאר איינען קנאבען, זעטצטע דאסזעלבע מאנאָווער וויא בייא בערנהארד פֿאָרט, מאכטע שיינבארע איינינע זעלבסטמאָרד-פֿערזוכע, אונד טריעב עס זאָ ארג, דאס זיא אויס רייכעננויא אויסגעוויעזען ווארדע. נאכדעם זיא נאָך איינען אנדערן הערן מיט איהרער ליעבע בעגליקקט, איהם געלד ערפּרעסט, שקאנדאלע געמאכט האטטע אונד צו איינעם מאָנאט קערקער פֿעראורטהיילט וואָרדען וואר.

נאך איהרער אויסווייזונג קאם זיא נאך וויען אונד מאכטע דיא בעקאננטשאפֿט דער פֿאמיליע ק ע נ ד ל ע ר, בייא וועלכער זיא זיך זאָ איינצושמייכעלן וואוסטע, דאס זיא אינס הויז גענאָממען, פֿאָללשטאַנדיג פֿערפּפֿלעגט אונד וויא איינע פֿערוואנדטע בעטראכטעט ווארדע. זיא שפּיעלטע דיא מיטליידיגע ראטהגעבערין דער פֿאמיליע אונד אונטערנאהם אויף קאָסטען דערזעלבען לאנגע רייזען נאך פּאריז, אינסבורג, בודאפּעסט אונד פּאקראץ, אום מיט דען הויפּט-גלייביגערן — וויא זיא זאגטע — „דיא זאכע צו אָרדנען." אים יוני 1891 גינגען דער פֿאמיליע קענדלער דיא מיטטעל אויס: מיט מיהע נאָטה בראכטע זיא דיא לעטצטען 1500 גולדען אויף, אום דיא קאָסטען דער נוטצלאָזען רייזען דער מאיער צו בעצאהלען. לעטצטערע טראט נון מיט דער דראָהונג אויף, זיא ווערדע דעם מאססענ-פֿערוואלטער אללעס פֿערראטהען. דיא ענגלישע גאָווערנאנטע דער פֿאמיליע קענדלער, איין פֿריילין ה א ר ב ע ר, וואר איבער דיעזער דראָהונג זאָ עמפּאָרט, דאס זיא דער מאיער איינע אָהרפֿייגע פֿערזעטצטע. דיעזע בעגאנן נון, איהרע דראָהונגען אויסצופֿיהרען.

אלליין, זיינע ליעבע הופֿט א ל ל ע צו זיך. זאָלל דער מענש פֿעראורטהיילען אונד האססען, וואס גאָטט רעכטפֿערטיגט אונד ליעבט?"

„ניין, מיינע מלכה," ערוויעדערטע הדסה, „וויר זאָללען קיינען האססען, וויר זינד אונזערע ליעבע י ע ד ע ם שולדיג, דער אים עבענבילדע גאָטטעס ערשאַפֿפֿען איזט. אבער פֿאָן דיעזער ליעבע איזט עס נאָך וויט ענטפֿערנט ביז צו יענעם צארטען געפֿיהל, דאס דער יונגפֿרויא פֿרעמד בלייבען, דאס נור דיא נאַטור דעם מאננע ווידמען זאָלל, דעם זיא איהר גאנצעס זעלבסט צו איינען ניבט. דיעזע פֿרויען-ליעבע דארפֿסט דיא ניכט פֿערשענקען, וויא דיך דיא וואללונג איינעם זינדיגען הערצענס אנרעגט, אָהנע דיא קיישהייט דיינער ברוסט צו בעפֿלעקקען, דיא שראנקען פֿאָן גאָטט בעשטיממטער פֿערהאַלטניססע פֿרעפֿעלנד ניעדערצורייססען אונד דיא היילינגסטען פֿאמיליען-באנדע צו צערשפּרענגען. אָ, מיין גאָטט, מיין גאָטט! מוסס איך דיר ערסט זאגען, דאס דוא קיינען כריסטען ליעבען דארפֿסט, וויא דוא איהן ליעבסט? דוא, דיא יידין! דיא פֿערלאָבטע ברויט!"

„ווענן דוא מיך פֿערדאממסט," זאגטע מלכה, „וויא זאָלל איך דיר פֿערטרויען?"

„ניכט ד י ך פֿערדאממע איך, נור דיינע אונזעליגע ליידענשאפֿט," ערוויעדערטע הדסה; „דיך מאָכטע איך אום דען פּרייז מיינעס לעבענס רעטטען. אָ, דאס זיך מיינע פֿערמוטהונג זאָ שרעקקליך בעשטאַטיגט האט! דאָך וואס זאגע איך? פֿערמוטהונג? ניין, נור דיא פֿעראיררונג דיינעס געפֿיהלס פֿערמוטהעטע איך; אבער דאס דוא דיך זאָ פֿערגעססען, דאס דוא איין געהיימעס פֿערהאַלטניסס מיט איינעם מאננע אונטערהאלטען קאָננטעסט, האַטטע איך אויך ניכט צו דענקען געוואגט."

„איך האבע אין דיר איינע זאָ שטרענגע ריכטערין געפֿונדען," שפּראך מלכה, „דאס איך בעססער געטהאן האַטטע, אויך געגען ד י ך צו שווייגען."

„אָ האַטטעסט דוא דיין שווייגען פֿ ר י ה ע ר געבראָכען!" ריעף יענע. „האַטטעסט דוא מיר פֿערטרויט, בעפֿאָר נאָך דער פֿונקען דער ערסטען נייגונג צום ווילדען פֿייער אויפֿלאָדערטע, דאס דיך פֿערצעהרט! אבער אויך י ע ט צ ט נאָך וויל איך אללעס אנווענדען, אום דיך פֿאָר דיר זעלבער צו רעטטען, אונד גאָטט מאָגע מיר בייזשטעהען, מיינע גערינגע קראַפֿט שטאַרקען אונד מיינען גייסט ערלייכטען, דאס ער דיא רעכטען מיטטעל פֿינדע. — לאסס מיך נון אללעס וויססען! דוא האסט אלזאָ מערדוינט אָפֿטערס געזעהען אונד געשפּראָכען?"

מלכה צאָגערטע מיט דער אנטוואָרט. „שוואָרע מיר בייא גאָטט," זאגטע זיא, „דאס דוא קיינעם מענשען ענטדעקקען ווירסט, וואס דוא פֿאָן מיר ערפֿאַהרסט. דאָך ניין! איך וויסס, דוא שוואָרסט ניכט; איך פֿערלאנגע עס אויך ניכט. גיב מיר נור דיינע ה א נ ד דאראויף; דאס גענוגט מיר."

„וואָצו דיעזע פֿאָרמליכקייט?" אייסערטע הדסה.

„וויל איך דיינער שטרענגסטען פֿערשוויעגענהייט געוויסס זיין מוסס," ערוויעדערטע מלכה. „דוא ווינשעסט רעכטע מיטטעל צו מיינעם היילע צו פֿינדען, אונד ווער וויס, אָב דיר ניכט איין ווינק אן דיינע עלטערן צוועקקמאַססיג שיענע?"

„ניין, מלכה," ענטגעגנעטע הדסה, „דאמיט וואַרע דיר ניכט געהאָלפֿען. מיינע עלטערן ווירדען דיך שטרענג בעוואכען, אבער דוא ווירדעסט וועגע פֿינדען, דיך איהרער אָבהוט צו ענטציעהען. וועהע דעם מאַדכען, דערען זיטטזאממקייט נור דורך מיסטרויאישע אויפֿזיכט געשיטצט ווירד, דיא ניכט אין איהרעם איגענען וועזען דען שטאַרקסטען שוטץ געגען דאס דראַנגען דער ליידענשאפֿט האט. איך ווערדע דיין געהיימניס אויך געגען מיינע עלטערן בעוואהרען, אונד בעגעהע איך דאמיט איינע זינדע, זאָ מאָגע זיא מיר גאָטט פֿערצייהען, דער מיינע גוטע אבזיכט קעננט!"

„מיינע טרייע פֿריינדין!" זאגטע מלכה בעוועגט, „וויא גוט דוא עס מיט מיר מיינסט! גאָטט האט מיר דיך צום טראָסט, צור שטיטצע אין מיינער נאָטה געגעבען. איך פֿיהלע, וויא מיינע געדריקקטע זעעלע זיך ווידער אויפֿריכטעט, וויא מיין צוזאממענגעפּרעסטעס הערץ זיך ווידער אויסדעהנט, דא איך מיט דיר שפּרעכען, אין דיינען טרייען בוזען מיין געהיימניסס ניעדערלעגען קאנן. בייגע מיך אבער ניכט דורך דיינע ערשיטטערונג. ווענן דיין רוהיגעס געמיטה דיא געוואלט דער טיעפֿסטען נייגונג ניכט קעננט, ווענן קיין ליידענשאפֿטליכער שטורם דען פֿריעדען דיינעס אונשולדיגען הערצענס שטאָרטע, זאָ פֿערדאממע מיך ניכט, דיא איך פֿאָן איינער מאכט ערגריפֿפֿען אונד פֿאָרטגעריססען בין, דער איך קיינען ווידערשטאנד ענטגעגענצוזעטצען פֿערמאג. פֿאססע דיך אונד האָרע מיך! יא, ראטהע מיר, דען איך בין פֿערניכטעט; דער הייטיגע אבענד האט מיך אן דען ראנד איינעס אבגרונדס געשטאָססען. דיא נאכריכט, דיא דיין פֿאטער מיר גאב, פֿיהר וויא איין שניידענדעס שווערט דורך מיינע זעעלע אונד איך פֿערבלוטע אן דער וואונדע. מיינע רוהע איזט דיא דער שטאַררען פֿערצווייפֿלונג, מיינע ענטשלאָססענהייט איזט דיא דעם צום טאָדע פֿעראורטהיילטען. פֿערהאסט אים אינגערסטען איזט מיר יענער פֿרעמדע, דער מיר אויפֿגעדרונגען ווערדען זאָלל!"

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

מאג, איזט אונבעגרייפליך. פיעללייכט גלויבט ער, דאדורך „חוזר בתשובה" צו זיין.

(איינע בעראטהונג איבער דאס שאנקשטייער-געזעטץ) האט פאָרגעסטערן אונטער דעם פאָרזיטץ דעם פינאנצמיניסטערס וועקערלע שטאטטגעפונדען. אין דיעזער בעראטהונג, אן וועלכער אויסער מעהרערען האָהען מיניסטעריאל-בעאמטען אויך געלאדענע זאכפערשטאנדיגע, דארונטער מעהרערע יידישע גראָס-אינדוסטריעללע טהיילגענאָממען האבען, ווארדע איבער דיא ביים שאנקשטייער-געזעטץ בעאבזיכטיגטען פעראנדערונגען פערהאנדעלט. מאן קאם איבעראיין, דאס דיא נאך וויין אונד ביער ענטפאללענדע פערצעהרונגס-שטייער מיט דער פיר דיעזע געטראנקע ענטפאללענדען שאנק-שטייער פעראייניגט, אונד דאס אויך דער פריוואט-קאָנזום אן וויין אונד ביער, יעדאָך מיט איינעם ערמאסיגטען זאטצע, דער שאנק-שטייער אונטערוואָרפען ווערדע. פערנער ווארדע דער אנטראג אנגענאָממען, דאס אין געמיינדען, וואָ ניכט מעהר אלס דרייא ווירטהסהייזער בעשטעהען, דאס אויסשליעסליכע שאנקרעכט פיר שפירטוס אין גילטיגקייט בלייבע.

(אבשיעד פאָר דער רייזע נאך ארץ ישראל.) אויס זוואיטצען שרייבט אונס איין אבאָננענט אונזערעס בלאטטעס, ה' אהרן כהנא, פאָלגענדעס: איינען „עונג יום טוב" אין דעם וואָרטעס ערעלסטער בעדייטונג האטטען וויר היער דורך 2 גלאנצענדע דרשות, וועלכע וויר אם ז' של פסח צו הערען בעקאמען. אויס דעם אנלאססע נאמליך, דאס הקצין המהולל ר' מרדכי הירשפעלד נ"י אונד הקצין המפואר מו"ה בונם עקשטיין נ"י, צוויא יקירי קרתי' דער היעזיגען אָרטה' געמיינדע, נאכסטענס אונזערע שטאדט פערלאססען, לעלות לארץ הקדושה, האט רבינו הגאון נ"י דען מו"ה בונם נ"י מיט איינער דרשה בעעהרט, וועלכע ער ביים הנ"ל אים בייזיין אללער מיטגליעדער דער אָרטהאָדאָקסען אונד פיעלער מיטגליעדער דער היעזיגען שטאטוסקוואָ-געמיינדע געהאלטען. ווארען שאָן דיא מייסטערהאפטען אויספיהרונגען דיעזעס טאלענטירטען רעדנערס ווירקזאם גענוג, אום אונס דיעזע שטונדע טיעפער ריהרונג אונפערגעסליך צו מאכען, זאָ ווארדע דיעזע עמפפינדונג נאָך געשטייגערט דורך דיא וואָרטע של רבינו הגאון נ"י, וועלכער אין לאנגערער רעדע דיא פערדיענסטע דער ביידען שיידענדען אום דאס וואָהל אונזערער געמיינדע שילדערטע אונד צום שלוססע דאס „לך לך מארצך" ערוואהנטע, אום מיט „ואעשך לגוי גדול ואברכך" זיינע ברכת צדיק דען רייזענדען צו שפענדען.

(שטודיענ-רייזע דעם דר' קאייזערלינג.) דער דייטשע פרעדיגער דער פעסטער איזר' רעליגיאָנס-געמיינדע, דר' מ' קאייזערלינג, טריטט דעמנאכסט דיא רייזע נאך שפאניען אן, אום דאָרט שטודיען צור פערפאָללשטאנדיגונג איינעס פאָן איהם בעגאָננענען היסטאָרישען ווערקעס אנצושטעללען.

(מילליאָנען-דעפרוידאציאָן אים הויזע ראָטהשילד.) אויס פראנקפורט אם מאיין קאָממט דיא מעלדונג, דאס דער הויפט-קאסיער דעם הויזעס ראָטהשילד, נאמענס יאגער, פערשוואונדען זייא, נאכדעם ער מעהרערע מילליאָנען מארק פעראונטרייט האטטע. יאגער וואר 20 יאהרע הינדורך אים הויזע ראָטהשילד בעדיענסטעט, אין וועלכעם אויך זיין פאטער בערייטס דיא שטעללע איינעס הויפט-קאסיערס בעקליידעטע. יאגער זאָלל אן דער באָרזע געשפיעלט, פיעל פערלאָרען אונד איממער דיא „דיפפערענצען" מיט דען איהם אנפערטרויטען געלדערן בעגליכען האבען. ביא דער באָרזע געהט עס בעקאננטליך וויא ביא יעדעם שפיעל צו: ווענן יעמאנד פערליערט, מוס עס איינען אנדערען יעמאנד געבען, דער געווינגט. דיעזער אנדערע יעמאנד זאָלל נון דאס הויז ראָטהשילד געוועזען זיין. עס הייססט, דאס צופאלליגערוייזע דאס הויז ראָטהשילד ביא דעם שפיעל געוואָננען האט, ביא וועלכעם יאגער פערלאָר. — (ווענן איינער גליקק האט, זאָ ערליידעט ער זעלבסט דאבן קיינען שאדען, ווענן מאן איהם זיינע מילליאָנען שטיעהלט.)

(„אונטערדריקקטע" נעאָלאָגען.) אין דער אָרטהאָדאָקסען איזר' געמיינדע צו פאסטוי בעפינדען זיך איינינע מיטגליעדער, דיא נעאָלאָגע פאסיאָנען האבען אונד דעסהאלב מיט דעם אָרטהאָדאָקסען פאָרשטאנדע אונצופריעדען זינד. אלס דיעזער פאָרשטאנד ביא דער אם פאָריגען דאָננערסטאג שטאטטגעפונדענען נייוואהל וויעדערגעוואהלט ווארדע, שלוגען דיא פאָן דער רעפאָרמזוכט אנגעקראנקעלטען מיטגליעדער לאַרם. וויא עס הייססט, וואָללען דיעזעלבען ביים קולטוס-מיניסטער געגען דיא וואהל אונד געגען דיא „אונטערדריקקונג" זייטענס דער אָרטהאָדאָקסען בעשווערדע פיהרען. — (פאָן נעאָלאָגען, וועלכע פאָן אָרטהאָדאָקסען אונטערדריקקט ווערדען, האָרען וויר יעטצט צום ערסטען מאל.)

(הערר מ' עהרענטהייל,) ביזהעריגער רעדאקטער דער „אללגעמיינע יידישע צייטונג", טריטט מיט 1. מאי פאָן דער רעדאקציאָן דיעזעס בלאטטעס צוריקק. אלס פאָרוואנד פיר דיעזען ריקקטריטט גיבט ער אין דער יינגסטען נוממער דעם ערוואהנטען בלאטטעס אן, דאס דיא ארצטע איהם „יעדע פיזישע אונד גייסטיגע ארבייט אויפס נאכדריקקליכסטע אונטערזאגט האבען". פאָם ריין מענשליכען שטאנדפונקטע ווירדען וויר עס אויפריכטיג בעדויערן, דאס דער אלטע הערר זאָ שווער קראנק איזט; וויר וויססען אונס יעדאָך אין דיעזער בעציעהונג צו טראָסטען, דא וויר אויס גאנץ בעשטיממטער קוועללע ערפאהרען, דאס ער זאָעבען דאראן געהט, איין גראָססערעס ווערק צו שרייבען, וועלכעס דיא נעאָלאָגען ביא איהם בעשטעללט האבען. ווער נון אים האָהען אלטער פאָן נאהעצו 70 יאהרען זיך ערסט אן דאס פערפאססען איינעס גראָססערען ווערקעס מאכט, איזט אונזערער אנזיכט נאך ניכט זאָ שטערבענסקראנק. דיא וואהרע אורזאכע זיינעס ריקקטריטטעס פאָן דער רעדאקציאָן דער „אללג' ייד' צייטונג" ליעגט אין איינעם גאנץ אנדערען אומשטאנדע, אונד צוואר דארין, דאס דיעזעס בלאטט אונטער דער רעדאקציאָן דעם העררן עהרענטהייל טאגליך מעהר צוריקקגעגאנגען איזט. ער האט זיך עבען געטייששט אין דעם גלויבען, דאס מאן דעם יידישען לעזע-פובליקום, זעלבסט דעם „אינטעללינענטען", אללעס פאָרמאכען קאָננע, וואס מאן נור וואָללע. דיעזעם אירגלויבען צופאָלגע וואגטע ער עס, דען „אָרטהאָדאָקסען" צו שפיעלען, דאבייא אבער דיא לייטענדען מאננער דער יידישען אָרטהאָדאָקסיע אונגארנס, דיא הערפאָרראגענדסטען אָרטה' ראבבינער, צו פערהאָהנען, יא זאָגאר צו פערדאכטיגען. וואס וואונדער, דאס דער לעזע-קרייז דעם בלאטטעס דאבייא אויף איין מינימום צוזאממענגעשמאָלצען איזט? — הערר עהרענטהייל ווירד יעטצט אללענפאללס בעססער דאראן זיין, אלס ביזהער: אנשטאטט דיא אָרטהאָדאָקסען יודען צו דופירען אונד ניכטס דאפאָן צו האבען, ווירד ער נונמעהר גאנץ אָפפען געגען גוטע בעלאָהנונג פיר דיא נעאָלאָגען שרייבען קאָננען. מאָגע איהם אין זיינעם נייען שטאנדע דיא רוהע צו טהייל ווערדען, דיא ער אלס יידישער רעדאקטער ניעמאלס געפונדען אונד ניעמאנדעם געלאססען האט!

(פאלשע בריללאנטען.) פאָלגענדע געשיכטע דירפטע דאס בודאפעסטער שטראפגעריכט נאכסטענס בעשאפטיגען. דיא טאָכטער איינעם היעזיגען יידישען ארצטעס וואר מיט איינעם יונגען אינשעניער פערלאָבט, דער אויסער זיינער שאָנען שטעללונג אויך איבער איין אנזעהנליכעס קליינעס פערמאָגען פערפיגטע. דאס פריילין נאהם, טראָטצדעם זיא ברויט וואר, דיא הולדיגונגען איינעס כריסטליכען יונגען באראָנס ענטגעגען, וועלכען זיא אויף איינעם באללע קעננען געלערנט האטטע.

פאָיללעטאָן.

פאָר 700 יאהרען.

(היסטאָרישער ראָמאן אויס דעם ענדע דעם צוואָלפטען יאהרהונדערטס.*)

(24. פאָרטזעטצונג.)

„נאָרכען, דייר צירנע איך ניכט," ערוויעדערטע ער; „אבער מלכה בענימטט זיך גאר צו וואונדערליך."

„זייא אויך אויף מלכה ניכט באָזע" באט זיא. „זיא איזט נור נאָך פאָן דער איבערראשונג בעטייבט; לאסס מיך נור מיט איהר שפרעכען, גלייבע מיר, זיא ווירד מאָרגען גאנץ אנדערס ערשיינען."

„דוא ביזט איין גוטעס קינד," זאגטע דער פאטער. „נון, פערזוכע דיין גליקק ביא איהר. אונד דוא, מלכה, געהע אין דיך! זאָלל איך נאָך איין געהיימניס פערראטהען? וויססט דוא, וועם דאס האלזבאנד פאָן פערלען מיט דעם דיאמאנטשלאָסס בעשטיממט איזט? איך זאגע ניכטס, אבער ווענן איינע ברויט אין מיינעם הויזע איזט, אונד דער ברייטיגאם איזט צום ערסטען מאלע צו טישע איינגעלאדען, זאָ טראגט זיא איין שאָנעס געשמיידע. וויללל ער איהר איין בעססערעס שענקען, זאָ איזט ער יא רייך גענוג. נון! לאכסט דוא נאָך ניכט? געה, מיט דיר איזט הייטע ניכטס אנצופאנגען. גוטע נאכט!"

„ביזט דוא וועדטה, דאס מיין מאנן זאָ גראָססע שטיקקע אויף דיך האלט?" זאגטע שפרה. „דוא האסט דיך זאָ פעראנדערט, דאס דיך דיינע אייגענען עלטערן ניכט ערקעננען ווירדען. וויא איזט עס דיר מאָגליך, זאָ אין דיך הינייגרעדען צו לאססען, אָהנע אנטוואָרט צו געבען? דוא וויססט, וויא ליעב וויר דיך האבען, אונד זאגסט אונס ניכט איינמאל, וואס דיר פעהלט? פאסט מוסס איך פירכטען, דאס דיך עטוואס גאנץ אנדערעס קוואלט, אלס דיא זאָרגע, ענגלאנד צו פערלאססען. ווענן דוא דיינען ברייטיגאם קעננטעסט, מיססטע איך גלויבען, ער געפאללע דיר ניכט; זאָ אבער בעגרייפע איך דיך ניכט. מיך קאנן ניכטס מעהר פערדריעססען, אלס ווענן יעמאנד וויינט אונד דאבייא שווייגט."

„איך ביטטע דיך, בעזינגע דיך! דענקע אן גאָטט אונד דיינע עלטערן אונד זייא מאָרגען איין געשייטעס קינד."

„געוויסס, דוא וויסט מאָרגען מיט איהר צופריעדען זיין," פערזיכערטע הדסה.

„ווער האט דיינע בינשאפט פערלאנגט?" ריעף דיא מוטטער מירריש. „דיא טרויסט דיר מעהר צו, אלס דעם פאטער אונד דער מוטטער. אבער מייגעטוועגען! רעדע מיט איהר, וויא דוא ווילסט, דאָך גלויבע איך, דאס מייסטען ווירד איהרע אייגנע פערנונפט בעווירקען; זיא האטטע דאָך זאָנסט איבערלעגונג."

* * *

באלד הערשטע אים הויזע דיא טיעפסטע רוהע, אונד דיא ביידען מאדכען, דענען עס אין איהרעם שטיבכען צו שוויל ווארדע, בעגאבען זיך צור פאָרטזעטצונג איהרעס בערייטס בעגאָננענען געשפראכס אויף דיא נאך דעם האָפע געלעגענע גאללעריע. דאָרט צאָג הדסה איהרע ליעבען בלומען, אונד פיעלע טאָפפע מיט בליהענדען פפלאנצען ווארען אויף געשטעללען זאָ געאָרדנעט, דאס זיא איינע ארט פאָן לייבע בילדעטען, אין וועלכער דיא מאדכען פלאטץ נאהמען. דיא נאכט וואר ווארם אונד העלל, דיא שטערנע פונקעלטען אם רייגען הימעל, אונד דער זיך ערסט פיללענדע מאָנד גאָסס זיינען פערקלארענדען שיין אויף דיא יוגענדליכען געשטאלטען דער פריינדינגען. דאָך דיא שטיממונג דיעזער ביידען האטטע זיך פעראנדערט, מלכה וואר געפאססט אונד ענטשלאָססען, הדסה אבער ערשיטטערט אונד בעוועגט.

הדסה אטהמעטע מיט לאנגען ציגען דיא ערפרישענדע לופט, איהר אויגע ערהאָב זיך צום הימעל, אונד אונוויללקירליך שפראכען איהרע ליפפען דיא וואָרטע דעם פזאלמיסטען אויס: „אונענדליכער גאָטט, אונזער הערר! וויא מאכטיג איזט דיין נאמע אויף ערדען, דא דיינע מאיעסטאט אם הימעל גלאנצט! בעטראכטע איך דען הימעל, דיינער פינגער ווערק — וואס איזט דער מענש, דאס דוא זיין נאָך געדענקסט? דער ערדען-זאָהן, דאס דוא דיך זיינער אננימממסט?"

„אונד דיעזע מאיעסטאט דעם אונענדליכען גלאנצט אללען," ריעף מלכה, „אונד איהר שטראהל ענטצינדעט דיא הערצען אללער זיינער קינדער, דיא זיינען נאמען אנרופען, אין וועלכער פאָרם זיא איהן אויך ערקעננען אונד פערעהרען. דוא פיהלסט דאס, מיינע פריינדין, דיין עמפפאנגליכעס געמיטה עמפפינדעט, דאסס דאס פונקעלן דיעזער שטערנע איין ליעבעסגרוסס איזט, וועלכען גאָטט אללען דענען זענדעט, דיא זיינע צייכען פערשטעהען, אונד דיעזע גנאדענפערזיכערונג לייכטעט ניכט פיר איין אויסערוואהלטעס פאָלק

*) נייא איינטרעטענדען אבאָננענטען ווירד, אויף פערלאנגען, דער אנפאנג דיעזעס שפאננענדען ראָמאנס גראטיס צוגעזענדעט.

דיא קאָלטבלוטיגקייט דעס אנארכיסטען.

— ראוואשאָל אונד זיין ברודער. —

פאָן פיעלען זייטען ווארדע אין פאריז בעהויפטעט, דאס דער פערהאַפטעטע אנארכיסט ראוואשאָל ניכט דער ווירקליכע ראוואשאָל זייא. אינפאָלגע דעססען ליעס מאן ראוואשאָלס ברודער, נאמענס היינריך קאָניגשטיין, אויס איינער פראנצאָזישען פראָווינצ-שטאדט נאך פאריז קאָממען, וואָ מאן איהן צום פערהאַפטעטען אנארכיסטען בראכטע. עס שטעללטע זיך דאבייא מיט פאָללער בעשטיממטהייט הערויס, דאס דער פערהאַפטעטע עבען קיין אנדערער זייא, אלס ראוואשאָל.

קאָניגשטיין בעגאנן צו וויינען, אלס ער זיינען ברודער זאה. דיעזער זאגטע איהם: „וויינע ניכט, מיין פריינד, יעדער איזט פיר זיינע טהאטען פעראנטוואָרטליך; איך בעדוירע ניכטס; איך בין צופריעדען אונד איך ווייסס, וועלכעס שיקקזאל מיך ערווארטעט. אים עלענד אָדער אָהנע פרייהייט צו לעבען — דא איזט עס שאָן געשיידטער, צו שטערבען. יעטצט ווייסס איך וועניגסטענס, דאס איך ניכט אן הונגער אומקאָממע, זאָנדערן איינען פלאָטצליכען טאָד ערליידען ווערדע, אונד דאס פאסט מיר. איך בעדויערע נור, דאס אונזערע אנארכיסטישע פארטייא זאָ וועניג לייטע האט, וויא איך איינער בין."

„איך האַטטע דאָך ניכט געגלויבט," זאגטע קאָניגשטיין צו זיינעם ברודער, „דאס דוא דאס פערברעכען אין דער שאמבעלל-גאססע, איינען מאָרד, בעגעהען ווירדעסט."

„דוא קאננטעסט מיך עבען ניכט גענויא," ערווידערטע ראוואשאָל, „אונד דאנן, איך ברויכטע געלד פיר מיינע מוטטער, פיר מיינע געליעבטע, דיא איך זעהר גערן האטטע, אונד פיר דיא פארטייא. עס טהוט מיר לייד, דאס מאן אנדערע לייטע וועגען דיעזעס פערברעכענס פעראורטהיילט האט; זיא האטטען דאמיט ניכטס צו שאַפפען."

אים פערלויפע דעס געשפרעכעס פראגטע ראוואשאָל זיינען ברודער, וויא ער דיא צייט אין פאריז פערברינגע. פאָן זיך זעלבסט ערצאַהלטע ראוואשאָל: „איך בין אין גוטער געזעללשאַפט (דאבייא צייגטע ער אויף דיא פאָליצייא-לייטע), איך האלטע איהנען אנארכיסטישע רעדען אונד זיא הארען מיך אן."

„אונד דענקסט דוא אויך אן אונס?" פראגטע איהן דער ברודער.

„יא, אבער יעדער האט שליעסליך זיין שיקקזאל. זאגע דער מוטטער, זיא זאָללע זיך ניכט זעהר קראַנקען, איך בין צופריעדען, אויף זאָלכע ארט צו שטערבען. שפאַטער ווירד מאן זאגען, דאס איך אלס מאַרטירער מיינער איבערצייגונג געשטאָרבען בין. אומארמע מיך, מיין ברודער, אונד פיר מיך אויך מיינע שוועסטער יאָזעפינע. בעשאַפטיגט איך אללע מיטזאממען ניכט מעהר מיט מיר. איך בין זעהר פראָה, דאס איך דיך געזעהען האבע, אבער איך האַטטע דיך ניכט קאָממען לאססען. וויר האבען ניכט דיא גלייכען אידעען... לעבע צופריעדען מיט פרויא אינד קינדערן!"

דיעס אללעס זאגטע ער אין איינעם טאָנע דער רוהע, אונד מיט איינעם לאַבעלן אויף דען ליפפען פיגטע ער הינצו: „אונט ערהאלטע דיך נאָך וועניגסטענס אין פאריז."

קאָניגשטיין ערווידערטע, דאס ער ניכט דאס הערץ האבע, זיך צו אונטערהאלטען.

ראוואשאָל: „דא האסט דוא גאנץ אונרעכט, מיין ליעבער היינריך! ווער ווייסס, אָב דוא נאָך יעמאלס געלעגענהייט האבען ווירסט, פאריז צו זעהען. זייא הייטער אונד שויע דיר אללע זעהענסווירדיגקייטען אן אונד בעזוכע דיא טהעאטער."

האנדעל אונד פערקעהר.

(אייזענבאהנ-אנגעלעגענהייטען.) עס איזט נונמעהר פעסטגעזעטצט, דאס דעןביידען פארלאמענטען אָסטערייך-אונגארנס דעמנאַכסט דער געזעטצ-ענטוואורף בעטרעפפס דער אייזענבאהן פאָן מארמאראָש-סיגעט נאך סטאניסלוי אונטערברייטעט ווערדען ווירד. — דיא בענעהונג דער אייזענבאהנ-ליניע צווישען דעבערעצין אונד נאדי-לעטא האט אם 12. דיעזעס מאָנאטס שטאטטגעפונדען. דער בויא דיעזער באהן זאָלל אים הערבסט בעגאָננען ווערדען.

(בריקקענ-בויטען.) וועגען נייא-הערשטעללונג דער צווישען קילאָמעטער 11—10 אונד 23—22 דער מונקאטשווערעצקער שטראססע בעפינדליכען בריקקען נומ' 6 אונד 43 ווירד ביים שטאאטס-בוי-אמטע אין בערעגסאס אם 25. ד' מ' אום 10 אוהר פאָרמיטטאגס איינע אָפפערט-פערהאנדלונג אבגעהאלטען ווערדען. קאָסטענ-פאָראנשלאג 2176 גולדען. וואדיאום 5 פערצענט.

(פערפאכטונג.) דאס מויטהגעביהר-איינהעבונגסרעכט אין דער אן דער גרענצ-שטראססע פוכוי-לוקי-מאָרווא געלעגענען געמיינדע לוקי ווירד אויף דיא צייט פאָם 1. יוני 1892 ביז 31. דעצעמבער 1895 אנלאַססליך דער אם 30. אפריל 10 אוהר פאָרמיטטאגס ביים וויצגעשפאנ-אמטע אין טרענטשין שטאטטפינדענדען אָפפערט-פערהאנדלונג אין פאכט געגעבען. אן וואדיאום זינד פל' 200 אין דער קאָמיטאטס-קאססא צו ערלעגען אונד דיא קויטטונג דעם אָפפערטע בייצושליעסען.

(רעגאליענ - פערפאכטונג.) וועגען פערפאכטונג דעס רעגאלרעכטעס אין דער געמיינדע טיסא-סט-מיקלאָש (קאָסטענ-פאָראנשלאג פל' 3200) פינדעט אם 25. אפריל 10 אוהר פאָרמיטטאגס בייא דער פינאנצדירעקציאָן אין נאדי-בעטשקערעק איינע ליציטאציאָן שטאטט, וואָ אויך דיא נאַהערען דאטען צו ערפאהרען זינד. וואדיאום 10%.

(אויפהעבונג דעס פיעה - איינפוהר - פערבאָטס נאך רומאַניען.) דיא רומאַנישע רעגיערונג האט אם 12. ד. אן אונזערן געזאנדטען אין בוקארעסט איינע נאָטע געריכטעט, וואָנאך זיא דאס פאָר קורצער צייט וועגען אנגעבליך בייא אונס הערשענדער מויל- אונד קלויענ-זייכע ערלאססענע פערבאָט געגען דען אימפאָרט פאָן אונגארישען טהיערען אונד טהיערישען פראָדוקטען אויפהעבט, זאָ דאס דער אימפאָרט פאָן הארנפיעה, באָרסטענפיעה, טהיערישען ראָה-פראָדוקטען אונד פוטטערשטאָפפען אויס אונגארן נאך רומאַניען וויעדער לאַנגס דער גאנצען גרענצע פרייגעגעבען איזט.

גערן אונצוכט, — אונד וואס וואָהל דאס גראַסליכסטע איזט — טהיערע וואורדען צו דיעזעם צוועקקע געברויכט. האטטע עס דיא תורה נאָטהיג, דען קינדערן פאָן אברהם יצחק אונד יעקב, דען אבקאָממלינגען דיעזער מוסטער דער זיטטענ-ריינהייט, זאָ נאכדריקקליך איינצושאַרפען, בייא קיינעם טהיער צו ליעגען, אונד דאס איינע פרויא זיך ניכט דעם טהיערע פרייזגעבע? *) דיא אונצוכט מיט דען טהיערען וואר אין עגיפטען איינע אללטאַגליכע ערשיינונג, וועלכע ניעמאנדעם אויפפיעל. עגיפטישע פרויען פפלעגטען זיך פאָר דעם שטיער-גאָטצען „אפיס," וואַהרענד ער וויידעטע, שאמלאָז צו ענטבלאָסען. פאָר אללער אויגען האבען זיך עגיפטישע ווייבער דען באקקען פרייזגעגעבען.

פאָן יענען איזראעליטען, וועלכע מיט דען עגיפטערן אין נאַהערעם פערקעהר שטאנדען, פעראירדטען זיך גאר פיעלע צו דיעזען אבשייליכען אונטהאטען, צור גאָטצענדיענערייא אונד אונזיטטליכקייט.

לאנגע צייט הינדורך ערפרייטען זיך דיא איזראעליטען אים לאנדע גושן ווירקליכער פרייהייט. אלס זיא אבער צו לאנגע דאָרט בליעבען אונד זיך נאָך דאצו פערמעהרטען, וואר איהנען דאס איינגעבאָרענע פאָלק ניידיש געוואָרדען. „וויר זעלבסט, אלס עגיפטער, בעזיטצען קיינע פרייהייטען, אונד דיעזען פרעמדלינגען ווירד אללעס געוואַהרט!" זאָ לויטעטע דער פאָרוואורף, דער דען ראַטהען דער קראָנע צו אָהרען קאם. דיעזע מאכטען דען קאָניג אויף איינע מאָגליכע געפאהר אויפמערקזאם. „דיא צאהלרייך הערא‍נוואכסענדען איזראעליטען (זאגטען זיא) קאָננטען זיך לייכט אונזערען געגנערן, דען פיינדען אונזערעס לאנדעס, אנשליעססען."

עס בעדורפטע ווייטער ניכטס מעהר, אלס דיעזער אנרעגונג, אום דען קאָניג צו איינער פערהאַנגניספאָללען מאסרעגעל געגען דיא איזראעליטען צו פעראנלאססען. זיא וואורדען עבענפאללס צו לייב-אייגענען אונד שקלאפען ערקלאַרט, אויך זיא וואורדען צו שווערער, אונגעוואָהנטער ארבייט הערא‍נגעצאָגען. הויכטען זאָ פיעלע פאָן איהנען דאבייא דיא זעעלע אויס — דעסטאָ בעססער: מאן וואָללטע יא דיא צאהל דער איזראעליטען פערמינדערן, דארויף וואר עס יא אייגענטליך אבגעזעהען. אום דיא פערמינדערונג צו בעשלייניגען, אָרדנעטע דער קאָניג אן, דאס יעדער נייא געבאָרענע איזראעליטישע קנאבע אינס וואססער געוואָרפען ווערדע. וואס פערמאָכטען אבער אללע אויסראָטטונגס-פלאַנע, וועלכע דיא עגיפטער געגען איזראעל געשמיעדעט, ווענן עס אים ראטהע-שלוססע

*) ובכל בהמה לא תתן שכבתך וכו' ואשה לא תעמוד לפני בהמה (ויקרא י"ח כ"ג).

דאס פערשפרעכען אבגעגעבען האטטען, דאס איהרע קריעגספאַהיגען מאַננער צור הילפע דער אנדערען שטאַממע איבער דען ירדן ציעהען ווערדען.

שאָן וואַרען דיא איבריגען שטאַממע גערישטעט, דען ירדן צו איבערשרייטען, אלס גאָטט דען אונשטערבליכען פיהרער אונד לעהרער איזראעלס אויס דעם אירדישען לעבען צו זיך בעריעף. משה האטטע זיינע ערהאבענע אויפגאבע פאָללענדעט. דאס ווייטערע איבערליעס ער זיינעם שילער יהושע.

2. קאפיטעל: דיא איינגאהמע דעס לאנדעס כנען.

רוהיג אונד אָהנע יעדע בעשווערליכקייט בעווערקשטעלליגטען דיא איזראעליטען דען איבערגאנג איבער דען ירדן. אויך בייא איהרעם ווייטערען פאָררייקקען האטטען זיא ניכט מיט בעזאָנדערען הינדערניססען צו קאַמפפען. דיא פאָלקער-שטאַממע, דיא אין דעם בעזיטצע יענעם געביעטעס וואַרען, וועלכעס איזראעל יעטצט בעטראט, וואַרען פאָן דעם מוטהיגען אויפטרעטען דעם לעטצטערען געאַנגסטיגט. אים לאנדע כנען גאב עס צו דיעזער צייט 31 קאָניגע, איין קאָניג בעהערשטע נאַמליך איינע שטאדט אונד דיא נאַכסטע אומגעבונג דערזעלבען. איין צוזאממענהאנג בעשטאנד אונטער דיעזען קאָניגען ניכט, יעדער פאָן איהנען גינג זיינעם אייגענען אינטערעססע נאך. דיא שטאַממע איזראעלס דאגעגען טראטען דורך איינהייט געפעסטיגט, אין דער קריעגס-קונסט געאיבט אונד פאָן איינעם בעוואַהרטען, טיכטיגען קאָממאנדאנטען געפיהרט, אויף.

דיעזער אנפיהרער וואר יהושע, זאָהן דעס נון, פאָם שטאַממע אפרים, דעם משה זעלבסט דיא פיהרונג איבערגאב. יהושע וואר איין גראָסער פעלדהערר אונד בעזאסס איינען אונערשיטטערליכען מוטה, וועלכער זיך שאָן אין זיינער יוגענד, אים קאמפפע געגען עמלק בייא רפידים, קונדגאב.

פאָרערסט זאָללטע נון יריחו עראָבערט ווערדען. דיעזע שטאדט וואורדע שטאַרקער בעפעסטיגט, אלס אללע אנדערען; דיא איינוואָהנער דערזעלבען פיהלטען זיך נור הינטער מויערן זיכער. דיעזע מויערן שטירצטען אבער פאָר דען איינדרינגענדען איזראעליטען צוזאממען, וועלכע דיא דורך אונזיטטליכע לעבענסווייזע ערשלאַפפטע בעפאָלקערונג ניעדערמאכטען. דער לייכטע זיעג איבער יריחו פלאסטע דען איזראעליטישען

זיא פערליימדעטע דיא פאמיליע קענדלער. דאס פריילין הארבער אונד מעהרערע אנדערע פערזאָ-נען. דאבייא פערשטאנד זיא עס׳ דען גלייביגערן קענדלער׳ס אונטער פערשיעדענן פאָרוואַנדען געלד-בעטראַגע הערויסצולאָקקען.

טעלעגראממע.

זאָפיא, 21. אפריל. דיא פאָן אויסלאַנדישען בלאַטטערן געבראכטע מעלדונג, דאס מיניסטער-פּראַזידענט סטאמבולאָוו אָן גייסטי-גען שטאָרונגען ליידע, איזט איינע נעהאַסיגע אונד פלומפע ערפינדונג.

קאָנסטאנטינאָפעל, 21. אפריל. דער געסטערן אין פרייהייט געזעטצטע קושעלעפף איזט אבענדס נאך זאָפיא אבגערייזט.

זאָפיא, 21. אפריל. קושעלעפף איזט הייטע היער אוים קאָנסטאנטינאָפעל איינגע-טראָפפען.

הערמאנגשטאדט, 21. אפריל. נאך מעהרשטינדיגעם דיכטען שנעע-פאלל ווארדען אום 14, אוהר נאכמיטטאגס מיט איינער סע-קונדענלאנגען אונטערברעכונג צווייא העפ-טיגע ערד-שטאָסע פערשפירט, וואָבייא אין דען וואָהנשטובען דיא שווערסטען געגענשטאַנדע אין שטארקע בעוועגונג געריעטהען.

בריעפקאסטען דער רעדאקציאָן.

העררן י׳ שווארץ אין פ׳-קינטשעש: פערזוכען זיא עס בייא דער היעזיגען פירמא „גאנין עט קאָמפ״ וואיטצ-נער-רינג. — העררן מ׳ גראָסמאנן אין סקאָלע: יא, 70 קר׳. — העררן י׳ קאָהן אין סלאַטינא: וויד געשעהען. — העררן פייערשטיין אין סווניצא: קורז 193.50: לאָז ניכט געצאָגען. — העררן הערמאנן קופפער אין לעטא: דאס געשיעהט, וויל זיא אבוועכסעלנד מיט העררן יאָזעף קופפער אבאָנגירען. זיא פערלאנגען דאָך ניכט, דאס וויר דען „צווישענ-דיים״ איינבינסען! — העררן מ׳ שטערן אין גאלסעטש: וויר האבען העררן נ׳ שטערן בערייטס געאנטוואָרטעט. — העררן א׳ פראַנקל אין שעמעשניע: פאָן דען פראגער לאָזען האבען וויר קיינע ליסטע. דאס אונגארישע קרייצלאָז וואורדע ביז יעטצט נאָך ניכט געצאָגען. — העררן מ׳ קאָרנ-פעלד אין גדאָוו: ביידע געזעללשאפטען זינד גוט. דער איינזאטץ דער „אללגעמיינען אונגארישען פערזיכערונגס-געזעללשאפט״ וואר בייא אונס פאָן דער דירעקציאָן עבען אין אונגארישער שפראכע בעשטעללט. וויר האבען יא דאמאלס איינע עקסטרא-בייילאגע פעראנשטאלטעט, אום דיא נ׳ לעזער דורך דיא, איינע גאנצע זייטע אומפאססענדע אנגאָנסע ניכט צו בעקירצען. אין פיערמאל זאָ גראָסעם בלאטט ווירדע פיערמאל זאָ פיעל קאָסטען. איהר וואונש ווירד בעריקקזיכטיגט. לאָז ניכט געצאָגען. — העררן י׳ פראַנקל אין פרעסבורג: וואס פּאָראַטהיג איזט, זענדען וויר איהנען. דער פאָללשטאַנדיגע סעפאראט-אבדרוקק דער ערצאַהלונג „פאָר 700 יאהרען״ קאנן ערסט דאנן פערזענדעט ווערדען, נאכדעם דיעזע אין אונזערעם בלאטטע אבגעלויפען זיין ווירד. — אבאָננענט אין כ׳: דיא געשיכטע פאָם „שפרעכענדען פיש״ בערוהט אויף טראטש. — „אינטערעסענט״: דיא פיללאָקסערא הייסט צו דייטש „רעבלויז״ אונד איזט זאָ קליין, דאס מאן זיא מיט פרייעם אויגע קוים בעמערקט. אין פראנק-רייך האט מאן זיך דורך נייע אנפּלאַנצונג זאָגענאננטער „אמעריקאנישער רעבען״ געהאָלפען, וועלכע פאָן דער פיללאָק-סערא ניכט אנגעגריפפען ווערדען. אויך דאדורך וואורדען דאָרט ציעמליכע ערפאָלגע ערצילט, דאס מאן דיא פאָן דען רעבלייזען בערייטס אנגעגריפפענען גאַרטען וואָכענלאנג איבערשוועמט היעלט. מעהר איזט אונז אין דיעזער בעציעהונג ניכט בעקאננט. — העררן ד׳ מאָזעס אין קראפינא: דאס גאנצע 2.50, אבגעקירצט 2 גולדען.

וועגען מאנגעלס אן רוים מוס דיא בעאנט-וואָרטונג אללער איבריגען אנפראגען פיר נאַכסטע נוממער צוריקבלייבען.

לאָזע-ציעהונג.

— סערבישע 100 פראנקס-לאָזע. —

בייא דער אם 14. אפריל אין בעלגראד פאָרגענאָמ-מענען 33. פראַמיענפערלאָזונג וואורדען נאכשטעהענדע סעריען 331, 959, 2092, 3161, 3789, 4026, 4286, 4676, 4741 5472, 5762, 6423 אונד 6454 געצאָגען. אוים דיעזען סעריען פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 90.000 פראנקס אויפס סעריע 4026 נר. 5, דער צווייטע טרעפפער מיט 10.000 פראנקס אויף ס. 959 נר. 2, דער דריטטע טרעפפער מיט 3500 פראנקס אויף ס. 4286 נר. 29 יע 1000 פראנקס געוואננען ס. 959 נר. 8 אונד ס. 4676 נר. 21, יע 500 פראנקס געוואננען ס. 4026 נר. 45, ס. 4676 נר. 38 אונד ס. 5762 נר. 36. יע 275 פראנקס געוואננען ס. 959 נר. 42 אונד ס. 3161 נר. 8. אויף אללע איבריגען אין דען פערלאָזטען סעריען היער ניכט בע-זאָנדערס אויפגעפיהרטען נוממערן פאַללט דער קליינסטע געווינן פאָן יע 100 פראנקס.

וואארען-בעריכט.

געטריידע-געשאַפט פאָם 21. אפריל.

דאס אויסגעבאָט אין וויצען וואר הייטע מאַסיג, דיא קויפלוסט בעשראַנקט — עס וואורדען עטליכע טויזענד מעטער-צענטנער צו נאכשטעהענדען פרייזען פערקויפט:

[illegible]	באטשקאער		פעסטער ב׳		טהיים		וויסענבורג	
	וויצען							
	פרייז פער 100 קילאָגראמם							
75	9.10	8.95	9.05	8.90	9.10	8.95	9.10	8.95
76	9.25	9.05	9.20	9.—	9.25	9.05	9.25	9.05
77	9.35	9.15	9.30	9.10	9.35	9.15	9.35	9.15
78	9.45	9.25	9.40	9.20	9.45	9.25	9.45	9.25
79	9.50	9.30	9.45	9.25	9.50	9.30	9.50	9.30
80	9.55	9.40	9.50	9.35	9.55	9.40	9.55	9.40
81	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

קאָרן פאָן 8 גולד׳ 60 קר׳ ביז 8 גולד׳ 85 קר׳.

גערסטע פוטטער פאָן 5 גולד׳ 75 קר׳ ביז 5 גולד׳ 95 קר׳. ברעננער פאָן 6 גולד׳ 15 קר׳ ביז 6 גולד׳ 55 קר׳. ברויער פאָן 6 גולד׳ 80 קר׳ ביז 8 גולד׳ — קר׳.

האפער פאָן 5 גולד׳ 70 קר׳ ביז 6 גולד׳ 10 קר׳.

קוקורוטץ פאָן 4 גולד׳ 95 קר׳ ביז 5 גולד׳ — קר׳.

קאָהלרעפס פאָן 12 גולד׳ 50 קר׳ ביז 12 גולד׳ 60 קר׳.

הירזע פאָן 5 גולד׳ 65 קר׳ ביז 6 גולד׳. — קר׳.

פריהיאהרס-וויצען: 9 גולד׳ 18 קר׳ ביז 9 גולד׳ 22 קר׳.

הערבסט-וויצען: 8 גולד׳ 40 קר׳ ביז 8 גולד׳ 42 קר׳.

קוקורוטץ פער מאי-יוני: 4 גולד׳ 95 קר׳ ביז 4 גולד׳ 96 קר׳.

פריהיאהרס-האפער: 5 גולד׳ 52 קר׳ ביז 5 גול׳ 54 קר׳.

קלעע-זאאמען: לוצערנער אונגאריש נייא פל. 37 ביז 43.

לעקוואר: סלאוואָניש פל׳ —.18 ביז 18 גולדען 50 קר׳; סערביש — פל׳ — קר׳ ביז — גולד׳ — קר׳.

האָניג: געלבער געלייטערטער פל׳ 37 ביז 38.

וואכס: ראָזענויער פל׳ 139 ביז 140.

שפיריטוס: ראָה פל׳ 17.50 ביז —.18.

שפיריטוס-פרעססהעפע: פל׳ 20.50 ביז —.21.

שפיריטוס ראפפינירט: פל׳ —.56 ביז 56.50.

מאטטאָנ׳ס

עליזאבעטה-זאלצבאד

בודאפעסט (אָפען)

סאיזאָן פאָם 1. מאי ביז 30. סעפטעמבער.

פאָן גלאַנצענדעם ערפאָלג בייא

פרויען-קראנקהייטען

אונד אונטערלייבס-ליידען.

אָרדינירענדער באדעארצט:

Dr. J. Bruck, Vigadó-tér Nr. 1.

(Assekuranz-Palais.)

געזונדע לאגע, בילליגע וואָהנונגען, גוטע רעסטוי-ראציאָן. — רעגער אָמניבוס-פערקעהר מיט דער הויפטשטאדט פאָן 5 אוהר מאָרגענס אנגעפאנגען פאָם פראנץ יאָזעפס-פלאַטץ.

וויין-עקסטראקט.

צור אויגענבליקקליכען ערציעגונג איינעס פאָרציגליכע געזונדעז וויינעס, וועלכער פאָם עכטען נאטורוויין ניכט צו אונ-טערשיידען איזט, עמפפעהלע איך דיעזע בעוואַהרטע שפע-ציאליטאט.

פרייז פיר 2 קילא (אויסרייכענד צו 100 ליטער וויין) 5 פל׳ 50 קר. רעצעפט ווירד גראטיס ביינעפאקקט. פיר בעסטע ערפאָלג אונד געזונדעס פאבריקאט גאראנטירע איך.

שפיריטוס-ער׳שפארניסס

ערציעלט מאן דורך מיינע אונאיבערטראָפפענע פערשטאַר-קונגס-עססענץ פיר בראנגטוויינע; דיעזעלבע פערלייהט דען געטראַנקען איינען אנגענעהמען, שניידיגען געשמאק אונד איזט נור בייא מיר צו האבען. פרייז פל׳ 3.50 פער קילאָ (אויף 600 ביז 1000 ליטער) אינקלוזיווע געברויכס-אנוויזונג, רייזליסטע פראנקאָ.

אויסער דיעזען שפעציאליטאטען אָפפֿעריע איך זאממטליכע עסענצען צור פאבריקאציאָן פאָן רום, קאָניאק, שליוואָוויטץ, טרעבער, גלעגער- אונד לאַגערבראננט-וויין, זאָוויא אללער עקזיסטירענדען פיינען טאפעל-ליקאָרע אין הערפאָראַגענדער אונאיבערטראָפפענער קוואלי-טאַט. לייכטפאסליכע רעצעפטע ווערדען גראטיס ביינעפאקט

קארל פהיליפפ פאָללאק

עססענצען-שפעציאליטאַטען-פאבריק אין פראג.

(פראָטאָקאָללירטע פירמא זייט 1872.)

קליינע אנצייגען.

אין דיעזער רובריק קאָסטעט יעדעס איינפאכע וואָרט 2 קר׳ יעדעס מיט פעטטען בוכשטאבען געדרוקקטע וואָרט 3 קר׳. איזט דיא אנצייגע אויך מיט איינער דייטליכען אדרעססע אנגעגעבען, זאָ מיססען דאפיר סעפאראט 30 קר׳ אן שטעמפעל-געביהר ענטריכטעט ווערדען. — אויסקינפטע איבער דיא אנ-צייגען ערטהיילט דיא אדמיניסטראציאָן אונזערעס בלאַטטעס יעדעם אונענטגעלטליך; שריפטליכע אויסקינפטע ווערדען יע-דאָך נור געגען איינזענדונג דער נאָטהיגען פאָסטמארקע ערטהיילט.

בעדהית.

נעפערטיגטער זוכט איינען בחור, י״א מרבים, יפ״ת ויפה מראה, דער אין בעל תפלה ומנגן גדול זיין מוסס. בייא דיעזען איינענשאפטען קאנן דערזעלבע אויף איינע זעהר פאָרציגליכע פארטהיע, פער-בונדען מיט איינעם היער גע-זיכערטען פאָסטען רעכנען. עס ווירד נאָכמאלס הערפאָרגעהאָ-בען, דאס נור איין זאָלכער, דער איין י״א באמת יפ״ת אונד מנגן גדול עד להפליא איזט, ביים נעפערטיגטען זיך צו מעלדען האט. ואם שלש אלה לא יהי׳ לו ויצא חנם. —

אדרעססע:

A. Jakob Gieszkann
Neutra.

הייראטה.

אין יונגער מאנן, דערצייט אין זיכערער אנשטעללונג אין איינעם בעדייטענדען בודא-פעסטער געשאַפט, ווינשט אין הייליך ערצאָגענעם מאַד-כען מיט איינינען 1000 פל׳ מיטגיפט צו הייראטהען. גע-ניינטע צושריפטען אין דיא עקספעדיציאָן דיעזעס בלאט-טעס אונטער „Heirath“.

אויפשריפטען

פיר מצבות, העבראיש, דייטש אָדער אונגאריש, אין פראָזא אָדער אין ווערזען, אויך מיט „אבראָסטיקאָן“, ווערדען צו מאַסיגען פרייזען פערפאסט.

בעשטעללונגען זינד אן דיא רעדאקציאָן דיעזעס בלאטטעס צו ריכטען.

לאָטטאָציעהונג פאָם 20. אפריל.

פראג	56	51	55	12	67
לעמבערג	41	80	1	29	43
הערמאנגשטאדט	43	77	90	62	20